

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การมัธยมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาในระดับกลางที่ เชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับ ประถมศึกษากับอุดมศึกษา การจัดการศึกษาในระดับนี้จะประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ เพียงใดนั้น ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่ง ที่ผู้บริหารควรจะได้ดูแลเอาใจใส่ เพราะหากว่าครูมัศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน แล้ว ก็จะนำไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพ มีความกระตือรือร้นที่จะทำงานให้สำเร็จลุล่วงไป ด้วยดี และบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาโดยรวม

การที่จะศึกษาว่า ครูมัศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากน้อยเพียงใด มี ปัจจัยหรือองค์ประกอบใดบ้างที่ครูมัธยมศึกษาพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน วิธีการหนึ่ง ก็คือใช้ "แบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา" เป็นเครื่องมือสำหรับวัด เครื่องมือที่ใช้วัดเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก เพราะถ้าเครื่องมือมีคุณภาพก็จะส่งผลให้ผลของ การวัดมีความถูกต้องมากขึ้น ในทางตรงกันข้าม หากเครื่องมือขาดคุณภาพแล้วผลของการวัดก็ จะไม่น่าเชื่อถือและข้อมูลที่ได้อาจมีความคลาดเคลื่อนมาก ดังนั้น วิธีการสร้างเครื่องมือ การ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ จึงเป็นสิ่งสำคัญและสมควรได้รับการพัฒนาอยู่เสมอ

แบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษาเป็นแบบวัดที่วัดพฤติกรรมทาง ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) การที่จะพัฒนาเครื่องมือดังกล่าวนี้ก่อนอื่นควรจะได้ศึกษา ว่า การวัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัยที่ผ่านมานั้นมีปัญหาหรือมีจุดอ่อนอะไรบ้าง และมีแนวทางเพื่อแก้ ปัญหาดังกล่าวนี้ได้อย่างไร ซึ่งปัญหาในเรื่องนี้พอสรุปได้เป็นสองประเด็นหลักคือ ประเด็นแรก ปัญหาเรื่องการเสแสร้งของผู้ตอบที่ผู้ตอบอาจจะตอบไม่ตรงกับความเป็นจริงหรือผู้ตอบไม่ให้ความ ร่วมมือ ปัญหานี้เป็นปัญหาพื้นฐานของการวัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัยมาโดยตลอด ส่วนปัญหาในอีก ประเด็นหนึ่งนั้นกล่าวได้ว่าเป็นปัญหาในทางทฤษฎีของทฤษฎีการวัดแบบดั้งเดิม (Classical

Test Theory) ที่ใช้อิงเป็นทฤษฎีหลักในการวิเคราะห์และแปลผล ซึ่งทฤษฎีนี้มีผู้วิจารณ์ว่ายังมีจุดอ่อนอยู่หลายประการ คือ

ประการแรก ค่าสถิติบางอย่าง เช่น ค่าสถิติของข้อกระหนง (Item Statistic) ซึ่งได้แก่ ค่าความยาก (Difficulty) หรือค่าประจำข้อ (Scale value) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ขึ้นอยู่กับกลุ่มตัวอย่างที่ถูกวัด ทั้งนี้เพราะค่าสถิติดังกล่าวนิยามในรูปของสัดส่วนหรือการผันแปรในกลุ่มผู้ตอบ (Engellhard 1984: 25) และการเปรียบเทียบคุณลักษณะ (trait) ใด ๆ ในแต่ละบุคคลมีข้อจำกัด คือ จะเปรียบเทียบกันได้ก็ต่อเมื่อเป็นคะแนนที่ได้จากแบบวัดฉบับเดียวกันหรือแบบวัดที่เป็นคู่ขนานกัน เพราะคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนขึ้นอยู่กับข้อกระหนงที่สุ่มมาในการวัดแต่ละครั้ง (Hambleton and Swaminathan 1985: 2)

ประการที่สอง วิธีวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด (Standard Error of Measurement) ยังเป็นวิธีการที่หยาบ (Koch 1983: 16) นอกจากนี้ แฮมเบิลตัน และสวามินาธาน (Hambleton and Swaminathan 1985: 2-3) มีความเห็นว่า ความเที่ยงที่นิยามในลักษณะของแบบสอบคู่ขนานนั้นยากที่จะสัมฤทธิ์ผลได้ในทางปฏิบัติ เพราะผลการตอบของผู้ตอบอาจจะไม่เหมือนเดิมในการตอบครั้งที่สอง ส่วนค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดซึ่งกำหนดให้มีค่าเท่ากับทุกคน ตามทฤษฎีการวัดแบบดั้งเดิมนั้น จากการวิจัยของลอร์ด และโนวิก (Lord and Novick 1968) พบว่าค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดสำหรับคะแนนที่มีค่าปานกลาง จะมีขนาดเล็กกว่าค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดสำหรับคะแนนที่มีค่าสูงหรือคะแนนที่มีค่าต่ำ

ประการที่สาม ปัญหาเกี่ยวกับการแปลผลจากคะแนนดิบ (Raw Scores) ปัญหานี้ไรท์ และมาสเตอร์ (Wright and Masters 1982: 32-37) ได้ชี้ให้เห็นว่า คะแนนดิบไม่ใช่คะแนนในมาตราอัตราภาค (Interval Scale) เป็นผลให้ไม่สามารถแสดงความหมายใด ๆ บนมาตรเชิงเส้นได้ ซึ่งขัดกับหลักพื้นฐานของการวัดตัวแปร อีกทั้งคะแนนดิบที่วัดได้เหล่านั้นขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของแบบวัด และขึ้นอยู่กับกลุ่มตัวอย่างที่ถูกวัด จะเห็นได้จากการเพิ่ม-ลดจำนวนข้อหรือจำนวนคน จะเป็นผลให้คะแนนรวมของข้อหรือของคนเปลี่ยนแปลงไป และนอกจากนี้คะแนนดิบซึ่งเป็นคะแนนของคนตอบและคะแนนของข้อกระหนงไม่สามารถกำหนดคบนมาตรวัดเดียวกัน (Common Scale) ได้ ตัวอย่างเช่น ในการวัดทัศนคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง คนที่มีทัศนคติที่ศรัทธ

สิ่งนั้นจะได้คะแนนสูง แต่ข้อที่มุ่งนิยามทัศนคติในระดับสูง ๆ คะแนนของข้อนั้นกลับต่ำ ลักษณะดังกล่าวเหมือนกับว่าใช้ระบบในการวัดที่ต่างกัน

สำหรับแนวทางในการแก้ปัญหาที่นั้น ปัญหาเรื่องการเสแสร้งของผู้ตอบไม่สามารถแก้ไขได้โดยตรง เพราะหากผู้ตอบไม่ให้ความร่วมมือหรือจงใจเสแสร้ง ผู้วิจัยไม่สามารถใช้มาตรการใด ๆ ควบคุมได้ อย่างไรก็ตามการชี้แจงให้ผู้ตอบเห็นความสำคัญของการวิจัยนั้น ๆ และการสร้างข้อคำถามในแบบวัดเป็นแบบสถานการณ์ (Situation) ซึ่งจะเป็นสิ่งเร้าเพื่อเร้าให้ผู้ตอบได้ตอบสนองตามความเป็นจริงมากขึ้น น่าจะเป็นแนวทางที่ดีในการแก้ปัญหานี้แนวทางหนึ่ง ส่วนปัญหาในทางทฤษฎีนั้น ปัจจุบัน ทฤษฎีการตอบสนองข้อกระทง (Item Response Theory) เป็นทฤษฎีที่มีบทบาทสำคัญในการวัดคุณลักษณะ (trait) ต่าง ๆ และเชื่อกันว่าสามารถแก้ไขจุดอ่อนต่าง ๆ ของทฤษฎีการวัดแบบดั้งเดิมได้ และได้มีการประยุกต์ใช้ทฤษฎีนี้กันอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะในการวัดพฤติกรรมทางด้านความรู้ความคิด (Cognitive Domain) เช่น การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น สำหรับการวัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัยนั้น ได้มีผู้พยายามพัฒนาโดยใช้ทฤษฎีการตอบสนองข้อกระทงอยู่บ้าง ดังจะได้กล่าวพอสังเขป ดังนี้

ทฤษฎีการตอบสนองข้อกระทงที่ประยุกต์ใช้สำหรับการวัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัย ได้เริ่มพัฒนาโดย เชมีจิม่า (Samejima 1969) ซึ่งได้เสนอ Graded Response Latent Trait Model ที่พัฒนามาจากโมเดลที่ใช้พารามิเตอร์สองตัว (Two-parameters Logistic Model) ของเบิร์นบอม (Birnbaum 1968) ส่วนทางด้านราสซ์โมเดลนั้น แอนดริช (Andrich 1978) ได้เสนอเกี่ยวกับมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale Model) ซึ่ง มาสเตอร์ (Masters 1981 อ้างถึงใน Koch 1983: 16) ได้ชี้ให้เห็นถึงข้อแตกต่างที่สำคัญ มาตราส่วนประมาณค่าของแอนดริชนั้น คะแนนรวมของคะแนนดิบเป็นสถิติที่พอเพียง (Sufficient Statistic) และพารามิเตอร์ที่สำคัญ เช่น พารามิเตอร์ของข้อกระทง (Item parameter) พารามิเตอร์ของบุคคล (Person parameter) สามารถแจกแจงรายละเอียดต่าง ๆ ได้ (Separating Items and Separating Persons) ส่วน Grade Response Latent Trait Model ของเชมีจิม่านั้นขาดคุณสมบัติทั้งสองข้อดังกล่าว อนึ่งแนวคิดมาตราส่วนประมาณค่าของแอนดริชนี้ ไรท์ และมาสเตอร์ (Wright and Masters 1982) ได้พัฒนาเพิ่มเติมโดยได้ให้รายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการประมาณค่าพารามิเตอร์ การวิเคราะห์ค่าความเหมาะสมของข้อกระทง (Item Fit) และค่า

ความเหมาะสมในการตอบของผู้ตอบ (Person Fit) การวิเคราะห์หาความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) เป็นต้น นับเป็นประโยชน์ในการประยุกต์ใช้อย่างมาก และนอกจากนี้มาตรส่วนประมาณค่าของแอนคริมมีข้อดีอยู่หลายประการ คือ

ประการแรก ค่าสถิติที่ใช้เป็นสถิติที่พอเพียง (Sufficient Statistic) กล่าวคือ เป็นสถิติที่เก็บสาระสำคัญต่าง ๆ เกี่ยวกับค่าพารามิเตอร์ได้ครบถ้วนและแจ่มแจ้งให้เห็น รายละเอียดต่าง ๆ ได้ ซึ่งเป็นคุณสมบัติของการประมาณค่าที่คืออย่างหนึ่ง และนอกจากนี้การประมาณค่าพารามิเตอร์ต่าง ๆ เป็นอิสระจากกลุ่มตัวอย่างและเป็นอิสระจากกลุ่มข้อกระทบ (Sample-Free Item Calibration and Item-Free Person Measurement)

ประการที่สอง คะแนนที่ได้จากการวิเคราะห์เป็นคะแนนโลจิสต์ (Logits) ซึ่งเป็นคะแนนที่อยู่ในมาตราอันตรภาค (Interval Scale) อีกทั้งคะแนนของคนตอบและคะแนนของข้อกระทบสามารถกำหนดบนมาตรวัดเดียวกัน (Common Scale) ได้ มีความสอดคล้องกันอย่างสมเหตุสมผลและเป็นไปตามหลักพื้นฐานของการวัดตัวแปร ตัวอย่างเช่น คนที่มีทัศนคติที่ดีจะได้คะแนนมาก ส่วนข้อที่มุ่งนิยามทัศนคติในระดับสูง ๆ คะแนนของข้อนั้นจะได้อีกมากเช่นกัน วิธีการนี้ทำให้การแปลผลหรือการเปรียบเทียบคะแนนมีความถูกต้องและชัดเจนขึ้น

ประการที่สาม วิธีการประมาณค่าความเที่ยง (Reliability) และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด (Standard Error of Measurement) ไม่ใช่วิธีการที่หยาบ กล่าวคือ ในการประมาณค่าความเที่ยงนั้น ได้พิจารณาถึงว่าข้อกระทบในแบบวัดได้ร่วมนิยามตัวแปรที่ศึกษานั้นหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อให้ค่าความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน (σ_E^2) ที่จะนำไปใช้วิเคราะห์มีความถูกต้องมากขึ้น ส่วนการประมาณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดจะเป็นอิสระจากความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง (σ_X^2) และจะประมาณค่าได้อย่างละเอียดเป็นรายข้อ และรายบุคคล

และประการสุดท้าย ผลจากการวิเคราะห์สามารถตรวจสอบความเหมาะสมของข้อกระทบ (Item Fit) อันจะเป็นประโยชน์สำหรับการประยุกต์ใช้ เพื่อวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือในขั้นต้นต่อไป

จากปัญหาและแนวทางสำหรับแก้ปัญหาที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา โดยสร้างข้อคำถามของแบบวัดเป็นแบบ

สถานการณ์ และวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบวัดตามวิธีการของมาตราส่วนประมาณค่าของแอนคริช ผลการวิจัยนั้นนอกจากจะได้พัฒนาแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษาแล้ว ยังจะเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบวัดอื่น ๆ ที่วัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัย และจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา โดยวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบวัดตามวิธีการของมาตราส่วนประมาณค่าของแอนคริช ในด้านต่อไปนี้

1. ความตรงเชิงทฤษฎี (Construct Validity)
2. ความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์ (Criterion-Related Validity)
3. ความเที่ยง (Reliability)

สมมติฐานของการวิจัย

ทฤษฎีที่กล่าวถึงองค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ที่เป็นที่ยอมรับและได้มีการประยุกต์ใช้กันเองอย่างแพร่หลาย คือทฤษฎีสององค์ประกอบของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg's two Factor Theory) ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 2 องค์ประกอบ ในแต่ละองค์ประกอบหลักแบ่งออกเป็นองค์ประกอบย่อย ๆ ดังนี้

1. องค์ประกอบจูงใจ (Motivation Factors) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับงานที่ปฏิบัติโดยตรง และเป็นสิ่งจูงใจให้บุคลากรในหน่วยงานเกิดความพึงพอใจ ประกอบด้วย
 - 1.1 ความสำเร็จในการทำงาน (Achievement)
 - 1.2 การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition)
 - 1.3 ลักษณะงานที่ปฏิบัติ (The Work Itself)
 - 1.4 ความรับผิดชอบ (Responsibility)
 - 1.5 ความก้าวหน้า (Advancement)

2. องค์ประกอบที่จูงใจ (Maintenance Factors) เป็นองค์ประกอบที่จะทำจูงใจให้แรงจูงใจในการทำงานของบุคคลที่มีอยู่ตลอดเวลา ถ้าไม่มีหรือมีไม่สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรในองค์การ บุคลากรในองค์การจะเกิดความไม่ชอบงานขึ้น ประกอบด้วย

2.1 เงินเดือน (Salary)

2.2 โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต (Possibility of Growth)

2.3 ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน

(Interpersonal Relation Superior, Subordinate, Peers)

2.4 สถานะของอาชีพ (Status)

2.5 นโยบายและการบริหาร (Company Policy and Administration)

2.6 สภาพการทำงาน (Working Condition)

2.7 ความเป็นอยู่ส่วนตัว (Personal life)

2.8 ความมั่นคงในงาน (Security)

2.9 เทคนิคของผู้บังคับบัญชา (Supervision Technical)

ผู้วิจัยได้คัดแปลงทฤษฎีสององค์ประกอบของเฮอริซเบอร์ก กำหนดเป็นองค์ประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา 9 ด้านดังนี้

1. ความสำเร็จในการทำงาน (Achievement)

2. การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition)

3. ลักษณะงาน (The Work Itself)

4. ความรับผิดชอบ (Responsibility)

5. ความเจริญก้าวหน้า (Advancement)

6. สภาพการทำงาน (Working Condition)

7. การปฏิบัติในการบริหารของผู้บังคับบัญชา (Administration)

8. ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และนักเรียน (Interpersonal

Relation Superior, Peers, Students)

9. รายได้สวัสดิการ และผลประโยชน์ตอบแทน (Salary and Benefits)

แบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย
ข้อกระทงทั้งหมด 30 ข้อ ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 9 ด้านที่กล่าวถึงในข้างต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีสมมติฐานว่า แบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู
มัธยมศึกษาชุดนี้ เมื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบแล้ว น่าจะได้องค์ประกอบทั้งหมด 9 ด้าน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ของกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนในภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2531 ทั้งนี้ไม่รวมสายบริหารซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารทุกฝ่าย เพราะ
ลักษณะงานแตกต่างจากสายปฏิบัติการสอน และสายสนับสนุนการสอน ซึ่งเป็นข้าราชการครู
ส่วนใหญ่ในโรงเรียน

2. การพัฒนาแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษาในการวิจัย
ครั้งนี้ ผู้วิจัยเน้นพัฒนาในด้านวิธีการสร้าง และวิเคราะห์หาความตรงและความเที่ยงของแบบวัด
ที่สร้างขึ้นตามวิธีการของมาตราส่วนประมาณค่าของแอนคริช

3. ในการวิจัยครั้งนี้ องค์กรประกอบของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา
ประกอบด้วย ความสำเร็จในการทำงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะงาน ความรับผิดชอบ
ความเจริญก้าวหน้า สภาพการทำงาน การปฏิบัติในการบริหารของผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับ
ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและนักเรียน และรายได้ สวัสดิการ และผลประโยชน์ตอบแทน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. กลุ่มตัวอย่างตอบแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้น และแบบรายงานตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาของ รศ. ดร.เยาวดี วิบูลย์ศรี ด้วยความ
จริงใจ

2. กลุ่มตัวอย่างตอบแบบวัดแต่ละฉบับเป็นอิสระจากกัน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติที่ดีของครูมัธยมศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียน เป็นความรู้สึกที่เกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจ จากปัจจัยหรือองค์ประกอบต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน อันได้แก่ 1) ความสำเร็จในการทำงาน 2) การได้รับการยอมรับนับถือ 3) ลักษณะงาน 4) ความรับผิดชอบ 5) ความเจริญก้าวหน้า 6) สภาพการทำงาน 7) การปฏิบัติในการบริหารของผู้บังคับบัญชา 8) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน นักเรียน และ 9) รายได้ สวัสดิการ ผลประโยชน์ตอบแทน ซึ่งวัดโดยแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ครู-อาจารย์ หมายถึง ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ของกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 ทั้งนี้ไม่รวมสายบริหาร ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร และผู้ช่วยผู้บริหารทุกฝ่าย

แบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา หมายถึง แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา เป็นแบบวัดที่มีข้อคำถามเป็นแบบสถานการณ์ครอบคลุมองค์ประกอบของความพึงใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษาทั้ง 9 ด้าน คือ 1) ความสำเร็จในการทำงาน 2) การได้รับการยอมรับนับถือ 3) ลักษณะงาน 4) ความรับผิดชอบ 5) ความเจริญก้าวหน้า 6) สภาพการทำงาน 7) การปฏิบัติในการบริหารของผู้บังคับบัญชา 8) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน นักเรียน และ 9) รายได้ สวัสดิการ ผลประโยชน์ตอบแทน

แบบรายงานตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษา หมายถึง แบบรายงานตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษาที่รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวดี วิบูลย์ศรี สร้างขึ้น ประกอบด้วยข้อรายการ 104 ข้อ ครอบคลุมลักษณะของครูที่ดี 6 ด้านคือ ด้านวิชาการ การสอน คุณธรรม บุคลิกภาพ สังคม และด้านส่วนตัว

ความตรงเชิงทฤษฎี (Construct validity) หมายถึง ความตรงของแบบวัดที่ได้จากการประเมินร้อยละของข้อกระทงในแบบวัด ที่เป็นข้อกระทงที่เหมาะสม (Fit)

ความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์ (Criterion-Related Validity) หมายถึง ความตรงของแบบวัดที่ได้จากการคำนวณหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนโลจิสต์ (Logits) ของคนตอบจากแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา กับแบบรายงานตนเองสำหรับครูมัธยมศึกษา

ความเที่ยง (Reliability) หมายถึง ค่าความเที่ยง ของแบบวัด ซึ่งประมาณค่าตามสูตร $R = 1 - [V(\sigma_E^2)/\sigma_X^2]$ เมื่อ V แทน ค่าเฉลี่ย Weighted Mean Square V_i ของข้อกระทงทุกข้อที่มีค่า $V_i > 1$, σ_E^2 แทน Mean Square Calibration Error และ σ_X^2 แทน Observed Score Variance

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้แบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ
2. การพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาแบบวัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัยอื่น ๆ เช่น แบบวัดทัศนคติ แบบวัดบุคลิกภาพ ฯลฯ ต่อไป
3. ได้ใช้แบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา สำหรับศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษาในโอกาสต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย